

1- 12 Eylül askeri darbesi sonrası üniversitelerde ekonomik ve siyasal olarak nasıl bir dönüşüm yaşandı. Bu dönüşümün sonuçlarını değerlendirir misiniz?

12 Eylül cuntasının "anarşi"den sorumlu tuttuğu birkaç kurum arasında üniversite de vardı. Dolayısıyla, üniversiteler bu faşizmin özel hedefi oldu. Dünyanın en merkezileştirilmemesi, en kalıplaştırılmaması gereken bu kurumuna YÖK ve rektörler yoluyla üniforma giydirildi.

Bunun sonucu çok basit: Zaten nereye çeksen oraya gitmeye hazır olan üniversiteler bir de bu üniformayı giyince aynen TSK gibi hareket etmeye başladılar. Onun formüle ettiği resmî ideoloji ne diyorsa, "bilim" kisvesi altında onu papağan gibi tekrarladılar. Tabii, her taklit gibi, bu da gülünç oldu. Bunun Türkiye'ye zararı korkunçtur. Türkiye, 84 yıllık ezberlerini bozamamak yüzünden, durmadan derinleştirdiği siperlerin yüzeyine çıkamayacak hale gelmiştir.

2- Askeri darbenin ardından kurulduktan sonra yoğun eleştirilere neden olan YÖK'ün bugünkü durumuna ilişkin değerlendirmeniz nedir? Özellikle Yeni Anayasa taslağının hazırladığı bugünlerde bu konuya ilişkin önerileriniz nelerdir?

Dünyanın her yerinde YÖK gibi bir üniversite eşgüdüm organına ihtiyaç vardır. Ama, sadece eşgüdüm olarak. Yoksa, bugünkü haliyle üniversitelerin akademia'yla uzaktan yakından ilişkisi olamaz; buna olsa olsa ancak "yüksek lise" denir.

İşin en berbat yanı şu: Üniversite reformu üniversiteden başlayamaz. Çünkü aşağıdan gelen malzeme berbat. Yine de, yükseköğretim açısından hemen yapılması gerekenler var ki, bunlar yapılmadan istediğin kadar YÖK'ü kaldır veya değiştir, fark etmez:

- 1) Üniversiteler ikiye ayrılmalı: Gelişmiş üniversiteler, gelişmekte olan üniversiteler. Bu ikinciler, Doğramacı'nın üniversiteyi rezil etme planı dahilinde her mezrada kurdurduklarıdır; şimdi politikacılar da esnaf alışveriş yapsın diye devam ediyorlar. Birinciler tam anlamıyla özerk olur, ikinciler belli bir düzeye gelene kadar vesayet altında kalırlar. Aksi halde buldukları kasabanın ideolojisini tekrar ederler, hoparlörle. Bugünkü durum da budur zaten.
- 2) Her üniversite kendi içinde en az üçe ayrılmalı: a) Toplumsal bilimler; b) Doğal bilimler; c) Sağlık bilimleri. Aksi halde, örneğin ameliyat yapmaktan başka bir şey duymamış tıpçılardan başkası rektör olamaz. Bunlar maalesef bilim politikasını saptıyorlar ve üniversiteyi (çok istisnai bir fakülte olan) tıp fakültelerine benzetiyorlar.
- 3) YÖK, Rektör ve senatolar, yasaya aykırı durumlar dışında fakültelerin işlerine karışmamalı. SBF'deki

dersin adı değişirken rneęin Veteriner Fakültesi de oy veriyor; tanrım řu işe bak.

- 4) Ya asistan dahil herkes iř güvencesine (tenör) kavuşturulmalı, yahut da profesör dahil hiç kimsenin iř güvencesi olmamalı. Yalnızca belli bir kaliteyi (ders, yayın, vb.) tutturuların mesleğe devamına izin verilmeli. Ben ikincisini tercih ederim.